

# Obsah

<b>ÚVOD</b> .....	<b>5</b>
<b>1 DÍTĚ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU A VÝVOJOVÁ SPECIFIKA TOHOTO OBDOBÍ</b> .....	<b>7</b>
<i>Iva Wedlichová</i>	
1.1 Vymezení pojmu vývoj a pojmů souvisejících.....	9
1.1.1 Základní vývojové procesy .....	10
1.1.2 Senzitivní období ve vývoji .....	11
1.2 Vývoj základních schopností a dovedností v předškolním věku .....	11
1.3 Vývoj kognitivních procesů v předškolním věku .....	16
1.4 Sociální vývoj v předškolním věku .....	20
1.4.1 Socializace dítěte předškolního věku .....	21
1.4.2 Rozvoj dětské identity .....	25
1.5 Emoční vývoj v předškolním věku .....	28
1.6 Předškolní věk z hlediska známých periodizací .....	31
1.7 Shrnutí .....	35
<b>2 PROMĚNY MYŠLENÍ O PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVĚ</b> .....	<b>38</b>
<i>Renata Šikulová</i>	
2.1 Výchova dětí předškolního věku v zrcadle času .....	39
2.2 Snaha o institucionalizaci předškolní výchovy .....	49
2.3 Mateřská škola a její role v současné době .....	55
2.3.1 Charakteristika MŠ .....	55
2.3.2 Význam a úkoly MŠ pro dítě a jeho rozvoj .....	56
2.4 Shrnutí .....	60
<b>3 PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A JEHO SOUČASNÉ POJETÍ V RÁMCOVÉM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMU</b> .....	<b>63</b>
<i>Renata Šikulová</i>	
3.1 Předškolní vzdělávání a kurikulární dokumenty .....	64
3.2 Cíle předškolního vzdělávání .....	68
3.3 Obsah předškolního vzdělávání .....	71
3.4 Alternativní programy předškolního vzdělávání .....	76
3.5 Shrnutí .....	78
<b>4 SOCIÁLNÍ KLIMA V MATEŘSKÉ ŠKOLE</b> .....	<b>82</b>
<i>Ivana Čepičková</i>	
4.1 Školní klima v mateřské škole .....	83
4.1.1 Faktory ovlivňující školní klima .....	83
4.1.2 Sociální klima školy .....	84
4.1.3 Kvalita školního klima a efektivita školní práce .....	85
4.2 Klima školní třídy .....	87
4.2.1 Profesní kompetence učitelky MŠ při vytváření pozitivního klima .....	88
4.2.2 Metody poznávání klima třídy .....	90
4.3 Ovlivňování klima třídy v MŠ .....	93
4.3.1 Hry rozvíjející dobré klima .....	95
4.4 Shrnutí .....	96

## 5 PROFESIONALITA UČITELKY MATEŘSKÉ ŠKOLY ..... 98

*Věra Fantová*

- 5.1 Vymezení pojmu učitel, učitelka ..... 99
- 5.2 Profesní a životní dráhy učitelů ..... 100
- 5.3 Kvalifikace učitelky MŠ ..... 101
  - 5.3.1. Kvalifikace učitelky MŠ v ČR ..... 101
  - 5.3.2. Jaká je požadovaná kvalifikace v zahraničí ? ..... 102
- 5.4 Právní rámec ..... 103
- 5.5 Profesionalita a odpovědnost předškolního pedagoga ..... 105
- 5.6 Klíčové dovednosti učitelky MŠ ..... 107
- 5.7 Činnosti učitelky MŠ ..... 114
- 5.8 Proměny vzdělávání učitelek mateřské školy ..... 116
- 5.9 Shrnutí ..... 117

## 6 DÍTĚ SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM V MATEŘSKÉ ŠKOLE ..... 120

*Eva Mrázová*

- 6.1 Vymezení základních pojmů ..... 121
- 6.2 Péče o postižené dítě v předškolním věku ..... 123
  - 6.2.1 Raná péče ..... 125
  - 6.2.2 Speciálně pedagogická centra ..... 126
  - 6.2.3 Institucionální výchova dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ..... 127
- 6.3 Sociální důsledky postižení ..... 128
- 6.4 Shrnutí ..... 130